

NERINGOS SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Neringos savivaldybės tarybai

IŠVADA DĖL GALIMYBĖS NERINGOS SAVIVALDYBEI PRISIIMTI FINANSINIUS ĮSIPAREIGOJIMUS DĖL PRIORITETINĖS SAVIVALDYBĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS

2023 m. spalio d. Nr.
Neringa

Atsisakymas pareikšti nuomonę dėl galimybės Neringos savivaldybei priiimti finansinius įsipareigojimus dėl prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtros

Mes atlikome Neringos savivaldybės (toliau – Savivaldybė) galimybės priiimti finansinius įsipareigojimus prioritetinės Savivaldybės infrastruktūros plėtrai 2023-2033 m. teisėtumo vertinimą pagal Neringos savivaldybės administracijos (toliau – Savivaldybės administracija) pateiktą prašymą pateikti išvadą dėl galimybės Savivaldybei priiimti finansinius įsipareigojimus prioritetinės Savivaldybės infrastruktūros plėtrai, kuri yra suplanuota Neringos savivaldybės teritorijos ir jos dalių bendrojo plano koregavime, nustatant prioritetines savivaldybės infrastruktūros plėtros teritorijas (toliau – BP koregavimas)¹ bei papildomai pateiktą informaciją². BP koregavime nurodytas preliminarus prioritetinės Savivaldybės infrastruktūros plėtrai 2023-2033 metams reikalingas lėšų poreikis - 35980 tūkst. Eur, iš jų I plėtros etapui iki 2028 m. - 7850,0 tūkst. Eur, II plėtros etapui iki 2033 m. – 28130,0 tūkst. Eur.

Nepareiškiamo nuomonės dėl galimybės Savivaldybei priiimti finansinius įsipareigojimus prioritetinės Savivaldybės infrastruktūros plėtrai, nes dėl mūsų išvados skyriuje „Atsisakymo pareikšti nuomonę dėl galimybės Neringos savivaldybei priiimti finansinius įsipareigojimus dėl prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtros pagrindas“ aprašytų dalykų reikšmingumo negalėjome surinkti tinkamų įrodymų pagrįsti savo nuomonę apie galimybę Savivaldybei priiimti finansinius įsipareigojimus prioritetinės Savivaldybės infrastruktūros plėtrai.

¹ Neringos savivaldybės administracijos 2023 m. rugsėjo 7 d. rašte Nr. V15-2946 „Dėl audito išvados pateikimo Neringos savivaldybės teritorijos ir jos dalių bendrojo plano koregavimo, nustatant prioritetines savivaldybės infrastruktūros plėtros teritorijas, dokumentui“.

² Neringos savivaldybės administracijos 2023 m. spalio 6 d. raštas Nr. V15-3223 „Dėl informacijos pateikimo į 5, 6 ir 7 punktus“.

Atsisakymo pareikšti nuomonę dėl galimybės Neringos savivaldybei priimti finansinius įsipareigojimus prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtrai pagrindas

BP koregavime nustatyta prioritentinė Savivaldybės infrastruktūra ir jos vystymosi etapai. Įvertinus Savivaldybės teritorijos ir jos dalių bendrojo plano strategines vystymo kryptis bei esamus Savivaldybės poreikius ir galimybes, nustatyta prioritentinė Savivaldybės infrastruktūra ir jos vystymo etapai. Prioritetinę Savivaldybės infrastruktūrą rekomenduojama vystyti pagal du plėtros etapus: I plėtros etapas – iki 2028 m., II plėtros etapas – iki 2033 m.

BP koregavime numatytas prioritetinės Savivaldybės infrastruktūros plėtrai 2023-2033 metams reikalingas lėšų poreikis 35980 tūkst. Eur apskaičiuotas vadovaujantis Statinių statybos skaičiuojamųjų kainų palyginamaisiais ekonominiais rodikliais, Neringos savivaldybės strateginiu plėtros planu (2021-2030 m.), Neringos savivaldybės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiuoju planu bei analogais. Bendrojo plano koregavimo sprendiniuose yra pateiktas orientacinis / preliminarus lėšų poreikis, kuris infrastruktūros įgyvendinimo metu gali ženkliai skirtis dėl pasikeitusių / patikslintų darbų apimčių bei ekonominės aplinkos. Konkrečios darbų apimtys bei numatomas investicijų poreikis turės būti konkretizuojamas techninių projektų rengimo metu pagal išduotas projektavimo sąlygas.

1 lentelė. Prioritetinės savivaldybės infrastruktūros įgyvendinimui reikalingas preliminarus lėšų poreikis.

Infrastruktūra	I plėtros etapo (iki 2028 m.) įgyvendinimo preliminarios investicijos, tūkst. Eur	II plėtros (iki 2033 m.) įgyvendinimo preliminarios investicijos, tūkst. Eur	Iš viso, tūkst. Eur
Susisiekimo komunikacijos	5760	9144	14904
Inžinerinė infrastruktūra	2090	6316	8406
Socialinė infrastruktūra	0	12670	12670
Iš viso	7850	28130	35980

Šaltinis: UAB „Atamis“ parengtas Neringos savivaldybės teritorijos ir jos dalių bendrojo plano koregavimas, nustatant prioritetines savivaldybės infrastruktūros plėtros teritorijas.

Prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtra gali būti finansuojama iš³:

- 1) savivaldybės infrastruktūros plėtros rėmimo programos lėšų dalies, sudarytos iš prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokų;
- 2) kitų savivaldybės biudžeto lėšų ir (ar) kituose įstatymuose nustatytais atvejais – iš savivaldybės infrastruktūros valdytojų lėšų;
- 3) privačių savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus (iniciatorių), įgyvendinančio (įgyvendinančių) prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtrą pagal savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį, lėšų, kompensuojamų SIPI 13 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatyta tvarka;
- 4) kituose įstatymuose nustatytų programų lėšų.

³ Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymas, 2020-05-07 Nr. XIII-2895, 11 str. 2 d.

Savivaldybės administracijos pateiktais duomenimis per 2023 m. sausio-rugsėjo mėn. į biudžetą surinkta 89,7 tūkst. Eur infrastruktūros plėtros įmokų, planuojama 2024-2026 m. kasmet surinkti nuo 150 iki 165 tūkst. Eur⁴. Prognozuojamos lėšos iš infrastruktūros plėtros įmokų yra nedidelės, palyginus su lėšų poreikiu prioritetingos infrastruktūros plėtrai 2023-2033 m., todėl būtina užtikrinti pakankamą finansavimą iš kitų šaltinių.

Savivaldybės administracija informavo, kad prioritetingos infrastruktūros plėtrą 2023-2033 m. planuojama įgyvendinti Savivaldybės biudžeto, valstybės biudžeto, ES paramos, kitų finansavimo šaltinių, kuriuos sudaro privačios ir kitų fondų lėšos, lėšomis, tačiau nenurodė kiek ir kokių lėšų (pagal finansavimo šaltinius) numatoma panaudoti prioritetingos infrastruktūros plėtros objektų įrengimui.

Nesant duomenų apie planuojamus priimti įsipareigojimus prioritetingos infrastruktūros plėtrai (iki 2033 metų), negalime įvertinti galimybės Savivaldybei priimti finansinius įsipareigojimus.

Pabrėžtini dalykai

Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme (toliau – 2023 m. finansinių rodiklių įstatymas)⁵ yra nustatyti savivaldybių skolos, skolinimosi limitų dydžiai 2023 metams, kurie įtvirtinti Lietuvos Respublikos Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas (toliau – Konstitucinis įstatymas)⁶. Rodiklis, pagal kurį skaičiuojami skolinimosi ir skolos limitai - 2023 m. finansinių rodiklių įstatymo 5 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio ir 2022 metų savivaldybės biudžeto gautų pajamų, išskyrus pajamas iš gyventojų pajamų mokesčio ir valstybės biudžeto dotacijas, suma. Savivaldybės skola (pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant paskolas, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, bet neapsiribojant jomis) 2023 m. negali viršyti 60 procentų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio ir 2022 metų savivaldybės biudžeto gautų pajamų, išskyrus pajamas iš gyventojų pajamų mokesčio ir valstybės biudžeto dotacijas, sumos.

Pagal Savivaldybės administracijos pateiktus duomenis nustatyta, kad Savivaldybė nėra sudariusi paskolų ar finansinės nuomos (lizingo) sutarčių, nėra prisiėmusi įsipareigojimų pagal garantijas dėl Savivaldybės valdomų įmonių prisiimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų grąžinti kreditoriams lėšas. Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai, skaičiuojami į skolos limitą, 2023-06-30 sudarė 646,7

⁴ Neringos savivaldybės administracijos 2023 m. rugpjūčio 21 d. raštas Nr. V15-2715 „Dėl duomenų pateikimo“, adresuotas LR finansų ministerijos Biudžeto departamentui.

⁵ Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2022-11-22 Nr. XIV-1556, 13 str.

⁶ Lietuvos Respublikos Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014-11-06 Nr. XII-1289, 4 str. 6 ir 7 dalys.

tūkst. Eur (neįvykdyti įsipareigojimai pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus⁷). Tai sudaro 4,1 proc. (limitas 60 proc.) 2023 metų finansinių rodiklių įstatyme⁸ prognozuojamų Savivaldybės biudžeto pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio ir 2022 metų savivaldybės biudžeto gautų pajamų, išskyrus pajamas iš gyventojų pajamų mokesčio ir valstybės biudžeto dotacijas, sumos (15765,5 tūkst. Eur)⁹.

Savivaldybė, laikydamosi Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintų skolos, skolinimosi ir garantijų limitų, Vyriausybės nustatyta tvarka¹⁰ gali imti iš vidaus kreditorių arba užsienio kreditorių ilgalaikes paskolas investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skoliniams įsipareigojimams vykdyti. Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintose Savivaldybių skolinimosi taisyklėse¹¹ nustatytus reikalavimus¹² Savivaldybė skolindamasi turi įvertinti, ar prisiimdama skolinius įsipareigojimus neviršys Konstituciniame įstatyme ir Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų:

- savivaldybės skolos limitu, į kurį įskaitomi visi Savivaldybės prisiimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) sutartis bei kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus;
- savivaldybės grynojo skolinių įsipareigojimų pokyčio limitu (kai toks limitas nustatytas), į kurį įskaitomas einamaisiais biudžetinais metais savivaldybės skolinantis prisiimtų ir įvykdytų aukščiau paminėtų įsipareigojimų sumų skirtumas biudžetinių metų pabaigoje;
- savivaldybės garantijų limitu, į kurį įskaitomi savivaldybės prisiimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl savivaldybės valdomų įmonių prisiimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) sutartis bei kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus.

Nuo 2023 m. įsigalioję Konstitucinio įstatymo pakeitimai savivaldybėms suteikia daugiau skolinimosi galimybių. Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme skolos ir pajamų santykis buvo skaičiuojamas nuo prognozuojamo gyventojų pajamų mokesčio, o pagal naują Konstitucinio įstatymo redakciją - nuo savivaldybės pajamų visumos. Kadangi Savivaldybės biudžete nemažą dalį sudaro

⁷ Neringos savivaldybės administracijos ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2020-11-12 sutartis Nr.V31-211 „Dėl Neringos savivaldybės priklausančių lėšų dalies grąžinimo“, 2021-12-31 sutartis Nr.V31-284 „Dėl lėšų grąžinimo iš Neringos savivaldybės“.

⁸ Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2022-11-22 Nr. XIV-1556, 5 priedas.

⁹ 2023 metų finansinių rodiklių įstatyme 5 priede nurodytos prognozuojamos Neringos savivaldybės biudžeto pajamos iš gyventojų pajamų mokesčio 9434,0 tūkst. Eur, 2022 metų Savivaldybės biudžeto gautos pajamos, išskyrus pajamas iš gyventojų pajamų mokesčio ir valstybės biudžeto dotacijas, 6331,5 tūkst. Eur.

¹⁰ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430, 10 str. 1 d. 1 p.

¹¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 26 d. nutarimas Nr. 345 „Dėl Savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“.

¹² Savivaldybių skolinimosi taisyklių 4 p.

savarankiškai surinktos pajamų, atsirado didesnės galimybės Savivaldybei skolintis, siekiant įgyvendinti investicinius ar kitus projektus.

Remiantis atnaujinta Konstitucinio įstatymo redakcija, asignavimai ir pajamos visoms savivaldybėms vertinamos kaupiamuoju principu, atsiranda galimybė prisidėti prie pajamų visų ankstesnių metų sukauptą nepanaudotą pajamų dalį, o asignavimai gali būti didesni ES ir kitos tarptautinės fiskalinės paramos bendro finansavimo dalimi. Toks lankstumo taisyklės praplėtimas suteikia savivaldybėms daugiau fiskalinės erdvės sudarant einamųjų metų biudžetus. Be to, suteikiama galimybė ištaisyti fiskalinės drausmės taisyklės nesilaikymo nuokrypį per dvejų metų laikotarpį. Tačiau lankstumo taisyklė nebetaikoma viršijus Biudžeto sandaros įstatyme numatytą skolos dydį. Lankstumo taisyklės taikymas ypač aktualus siekiant naudotis platesnėmis investavimo galimybėmis.

Savivaldybės strateginiams tikslams pasiekti reikiamų investicijų finansavimo šaltiniai yra įvairūs. Skolinimasis nėra pagrindinis investavimo šaltinis. Dažniausiai tai yra savivaldybių ir /ar valstybės biudžeto lėšos, savivaldybėms skiriamos tikslinės biudžeto dotacijos ir vienas didžiausių pastarųjų 15 metų investavimo šaltinių – ES biudžeto lėšos investicijoms. Svarbią investicijų savivaldybėse dalį sudaro ir kiti išorės finansavimo šaltiniai (įvairios programos). Savivaldybei siekiant pritraukti daugiau investicijų, būtina ieškoti ir kitų finansavimo šaltinių, svarbu domėtis visomis finansavimo galimybėmis, aktyviau dalyvauti investavimo instrumentuose pagal kitus finansavimo šaltinius, programas, kurios daugeliu atvejų finansuojamos tiesiogiai iš ES biudžeto ir jas tiesiogiai administruoja Europos Komisija.

Vadovybės atsakomybė

Neringos savivaldybės administracijos direktorius yra atsakingas už vertinimui pateiktų dokumentų tikrumą ir teisingumą.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, kad Savivaldybė turės galimybę prisiimti finansinius įsipareigojimus prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtrai 2023-2033 m., neviršijant Biudžeto sandaros įstatyme, Konstituciniame įstatyme bei atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų skolos bei skolinimosi limitų. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškraipymą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti auditu, kuris atliekamas pagal tarptautinius audito standartus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Neringos savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Išvada dėl galimybės Neringos savivaldybei priiimti finansinius įsipareigojimus dėl prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtros
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-10-20 Nr. K11-12
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Jolanta Kičiatovienė Savivaldybės kontrolierius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-10-20 13:39
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2021-12-08 18:43 - 2026-12-07 23:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20231004.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2023-10-26)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2023-10-26 nuorašą suformavo Jolanta Kičiatovienė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-